

Załącznik do Uchwały Nr V/26/2024
Rady Powiatu Grudziądzkiego
z dnia 27 sierpnia 2024 r.

**PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ
W POWIECIE GRUDZIĄDZKIM NA LATA 2024-2030**

Grudziądz, lipiec 2024 r.

SPIS TREŚCI

str.

Wstęp.....	2
1. Podstawa prawna.....	2
2. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w powiecie grudziądzkim.....	3
3. Cele i standardy programu.....	9
4. Założenia programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.....	10
5. Zawartość programu i sposoby realizacji.....	11
6. Adresaci programu.....	12
7. Warunki uczestnictwa w programie.....	12
8. Realizator programu.....	13
9. Źródła finansowania.....	13
10. Czas i miejsce realizacji.....	14
11. Monitoring i ewaluacja programu.....	13
Zakończenie	14
Spis tabel i wykresów.....	16

WSTĘP

Przeciwdziałanie przemocy domowej, aby było skuteczne, wymaga oddziaływań systemowych, zarówno w obszarze profilaktyki, wspierania i ochrony osób doznających przemocy, jak i oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc.

W działaniach ukierunkowanych na zapobieganie zjawisku przemocy, konieczne jest uwzględnienie kompleksowego oddziaływania nie tylko na skutki wystąpienia danych problemów, a przede wszystkim na źródło ich wystąpienia, dlatego niezbędne jest prowadzenie oddziaływań w stosunku do osób stosujących przemoc. Głównym celem oddziaływań wobec osób dopuszczających się przemocy wobec najbliższych jest zatrzymanie zachowań przemocowych i zakończenie cyklu przemocy.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w powiecie grudziądzkim na lata 2024-2030 jest integralnym elementem kompleksowych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy na terenie powiatu grudziądzkiego.

Obowiązek opracowania i realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, wynika z zapisów art. 6 ust 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r., (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, z późn. zm.) i jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat.

Programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową są formą oddziaływania na osoby stosujące przemoc w celu nauczania ich samokontroli, kształtowania u nich postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe.

1. PODSTAWA PRAWNA

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w powiecie grudziądzkim na lata 2024-2030 jest zgodny z wymienionymi poniżej aktami prawnymi:

- Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, z późn. zm.);
- Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 r. poz. 1163);
- Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1164);

– Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

2. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE GRUDZIĄDZKIM.

Na potrzeby niniejszego Programu w celu zobrazowania zjawiska przemocy na terenie powiatu grudziądzkiego, podjęto działania w celu zebrania informacji z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Zakres zjawiska przemocy domowej w powiecie można określić w oparciu o poniżej przedstawione dane uzyskane z Komendy Miejskiej Policji w Grudziądzu, Sądu Rejonowego w Grudziądzu i Wąbrzeźnie, Prokuratury Rejonowej w Grudziądzu i Wąbrzeźnie, z Ośrodków Pomocy Społecznej i Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu grudziądzkiego.

W przedmiotowej analizie zjawiska przemocy domowej objęto okres od 2020 r. do 2023 r.

Tabela nr 1

Liczba osób dotkniętych przemocą domową w powiecie grudziądzkim w latach 2020-2023

Gmina / Miasto - Gmina	Osoby dotknięte przemocą domową w latach 2020-2023				
	Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
Miasto i Gmina Łasin	Ogółem	50	58	56	56
	Kobiety	20	23	20	17
	Mężczyźni	2	3	2	2
	Małoletni	28	32	34	37
Gmina Miasto i Gmina Radzyń Chelmiński	Ogółem	38	21	32	16
	Kobiety	12	10	10	6
	Mężczyźni	0	0	2	0
	Małoletni	26	21	20	10
Gmina Gruta	Ogółem	12	14	17	18
	Kobiety	12	14	17	18
	Mężczyźni	0	0	0	0
	Małoletni	0	0	0	0
Gmina Rogóźno	Ogółem	43	17	11	18
	Kobiety	18	11	11	8
	Mężczyźni	16	0	0	2
	Małoletni	9	6	0	8
Gmina Grudziądz	Ogółem	16	25	24	17
	Kobiety	11	18	18	11
	Mężczyźni	4	2	3	1
	Małoletni	1	5	3	5
Gmina Świecie nad Osą	Ogółem	21	16	31	24
	Kobiety	9	7	11	9
	Mężczyźni	3	2	4	2
	Małoletni	9	7	16	13

Źródło: Dane z ośrodków pomocy społecznej powiatu grudziądzkiego

Dane zebrane z gminnych i miejsko-gminnych ośrodków pomocy społecznej działających na terenie powiatu grudziądzkiego przedstawione w powyższej tabeli wskazują, że w większości gmin największą grupę osób dotkniętych przemocą domową stanowią kobiety. Wyjątki stanowią dwie gminy miejsko-wiejskie, tj. Miasto i Gmina Łasin oraz Gmina Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński, na terenie których najliczniejszą grupę osób doznających przemocy stanowią małoletnie dzieci.

Mężczyźni tworzą najmniejszą grupę osób dotkniętych przemocą i jednocześnie są osobami najczęściej stosującymi przemoc domową, co przedstawione zostało w poniższym zestawieniu.

Tabela nr 2

Liczba osób stosujących przemoc domową w latach 2020-2023

Gmina / Miasto - Gmina	Osoby stosujące przemoc domową w latach 2020-2023											
	2020			2021			2022			2023		
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Miasto i Gmina Łasin	19	18	1	25	25	1	20	20	0	22	19	3
Gmina Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	12	12	0	9	9	0	12	11	1	7	7	0
Gmina Gruta	12	12	0	14	14	0	17	17	0	18	18	0
Gmina Rogóźno	8	8	0	9	9	0	5	4	1	6	5	1
Gmina Grudziądz	15	14	1	22	19	3	21	20	1	14	14	0
Gmina Świecie nad Osą	10	7	3	9	7	2	10	9	1	6	6	0
Ogółem powiat grudziądzki	76	71	5	88	83	6	85	81	4	73	69	4

Źródło: Dane z Ośrodków Pomocy Społecznej, Zespołów Interdyscyplinarnych

Na poziomie gmin działania związane ze wsparciem osób uwikłanych w przemoc domową wykonują ośrodki pomocy społecznej. Dane przedstawione w poniższej tabeli wskazują najczęstsze formy przemocy zgłaszane przez osoby doznające przemocy domowej do ośrodków pomocy społecznej w latach 2020–2023.

Tabela nr 3

Formy przemocy najczęściej zgłaszane do ośrodków pomocy społecznej w latach 2020-2023

Gmina / Miasto-Gmina	Formy przemocy	Lata			
		2020	2021	2022	2023
Miasto i Gmina Łasin	przemoc psychiczna	19	25	20	22
	przemoc fizyczna	9	9	8	7
	przemoc ekonomiczna	0	0	0	0
	przemoc seksualna	0	0	0	0
	Inne	0	0	0	0
Gmina Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	przemoc psychiczna	11	5	3	7
	przemoc fizyczna	4	5	11	3
	przemoc ekonomiczna	2	1	0	0
	przemoc seksualna	0	0	0	0
	Inne	0	0	0	0
	przemoc psychiczna	12	14	17	18

Gmina Gruta	przemoc fizyczna	4	6	9	11
	przemoc ekonomiczna	1	0	3	6
	przemoc seksualna	0	0	0	1
	Inne	0	0	0	0
Gmina Rogóżno	przemoc psychiczna	9	11	5	8
	przemoc fizyczna	8	6	4	3
	przemoc ekonomiczna	0	0	0	1
	przemoc seksualna	0	0	0	0
	Inne	8	5	2	5
Gmina Grudziądz	przemoc psychiczna	13	24	22	15
	przemoc fizyczna	8	18	18	14
	przemoc ekonomiczna	2	4	3	2
	przemoc seksualna	0	1	0	2
	Inne	7	14	10	4
Gmina Świecie nad Osą	przemoc psychiczna	11	12	11	6
	przemoc fizyczna	10	12	8	5
	przemoc ekonomiczna	0	0	0	0
	przemoc seksualna	0	0	1	0
	Inne	0	0	1	0

Źródło: Dane z Ośrodków Pomocy Społecznej

We wszystkich gminach na terenie powiatu grudziądzkiego najczęściej zgłaszaną formą przemocy do ośrodków pomocy społecznej była przemoc psychiczna, a w drugiej kolejności zaś przemoc fizyczna. Należy jednak pamiętać, iż często osoby stosujące przemoc wykorzystują nie jedną formę przemocy, a wiele z nich, tworząc silnie uwikłaną relację przemocową.

Za kolejny miernik zjawiska przemocy domowej możemy uznać ilość wszczętych i prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”, która obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Przedstawiciele tych podmiotów realizują procedury „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy w ramach zespołu interdyscyplinarnego działającego przy miejskich i gminnych ośrodkach pomocy społecznej, który powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe do realizacji zadań w ramach przeciwdziałania przemocy domowej.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza Niebieska Karta – A w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy, w wyniku zgłoszenia lub przekazania informacji przez osobę będącą świadkiem przemocy domowej.

Dane zawarte w poniższej tabeli zawierają ilość Niebieskich Kart, które w latach 2020-2023 wpłynęły do Zespołów Interdyscyplinarnych w poszczególnych gminach powiatu grudziądzkiego.

Tabela nr 4**Ilość Niebieskich Kart, która wpłynęła do Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2020-2023**

Gmina /Miasto-Gmina	Rok				Razem
	2020	2021	2022	2023	
Miasto i Gmina Łasin	19	26	15	24	84
Gmina Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	13	10	14	7	44
Gmina Gruta	12	14	17	18	61
Gmina Rogóżno	9	11	5	8	33
Gmina Grudziądz	15	26	23	18	82
Gmina Świecie nad Osą	12	12	11	6	41
Ogółem powiat grudziądzki	80	99	85	81	345

Źródło: Dane pozyskane z Zespołów Interdyscyplinarnych

Na terenie powiatu grudziądzkiego w analizowanym okresie łącznie do wszystkich zespołów interdyscyplinarnych wpłynęło 345 formularzy karty A procedury „Niebieskie Karty”. Najwięcej zgłoszeń wpłynęło do Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta i Gminy Łasin oraz Gminy Grudziądz najmniej do Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Rogóżno. W skali całego powiatu grudziądzkiego najwięcej zawiadomień dotyczących przemocy wpłynęło w roku 2021- 99 zgłoszeń, w kolejnych latach widoczny jest ich spadek, w roku 2022 wpłynęło 85 zgłoszeń, w kolejnym roku 2023 - 81.

Kolejna tabela przedstawia ilość prowadzonych wszystkich procedur „Niebieskie Karty” w latach 2020-2023 (kontynuowanych z poprzednich lat i nowo powstałych) przez Zespoły Interdyscyplinarne w poszczególnych gminach powiatu grudziądzkiego.

Tabela nr 5**Ilość Niebieskich Kart prowadzonych przez Zespoły Interdyscyplinarne w latach 2020-2023**

Gmina /Miasto-Gmina	Rok				Razem
	2020	2021	2022	2023	
Miasto i Gmina Łasin	22	29	20	28	99
Gmina Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	13	12	14	10	49
Gmina Gruta	12	14	16	18	60
Gmina Rogóżno	13	11	7	7	38
Gmina Grudziądz	15	26	23	17	81
Gmina Świecie nad Osą	23	28	23	9	83
Ogółem powiat grudziądzki	98	120	103	89	410

Źródło: Dane pozyskane z Zespołów Interdyscyplinarnych

Osobami uprawnionymi do uruchomienia procedury „Niebieskie Karty” w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie są m.in. przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i ochrony zdrowia.

W dalszej części analizy zjawiska przemocy domowej w powiecie grudziądzkim przedstawione zostały informacje pozyskane z Komendy Miejskiej Policji w Grudziądzu, która swym działaniem obejmuje teren Miasta i Gminy Łasin, Gminy Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński oraz gmin Gruta, Rogóźno, Grudziądz i Świecie nad Osą.

Tabela nr 6

Liczba interwencji Policji przeprowadzonych na terenie powiatu grudziądzkiego w latach 2020-2023

Gmina / Miasto - Gmina	Liczba interwencji w środowisku domowym na terenie powiatu grudziądzkiego				Liczba interwencji w środowisku domowym na terenie powiatu grudziądzkiego zakończonych procedurą „Niebieskie Karty”			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Miasto i Gmina Łasin	123	78	101	120	16	23	10	17
Gmina Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	76	66	75	55	12	9	11	5
Gmina Gruta	70	64	63	78	2	9	5	13
Gmina Rogóźno	59	32	39	47	3	10	3	7
Gmina Grudziądz	150	133	143	110	16	19	18	9
Gmina Świecie nad Osą	49	33	58	30	7	7	6	2
powiat grudziądzki ogółem	527	406	479	440	56	77	53	53
	1852				239			

Źródło: Dane z Komendy Miejskiej Policji w Grudziądzu

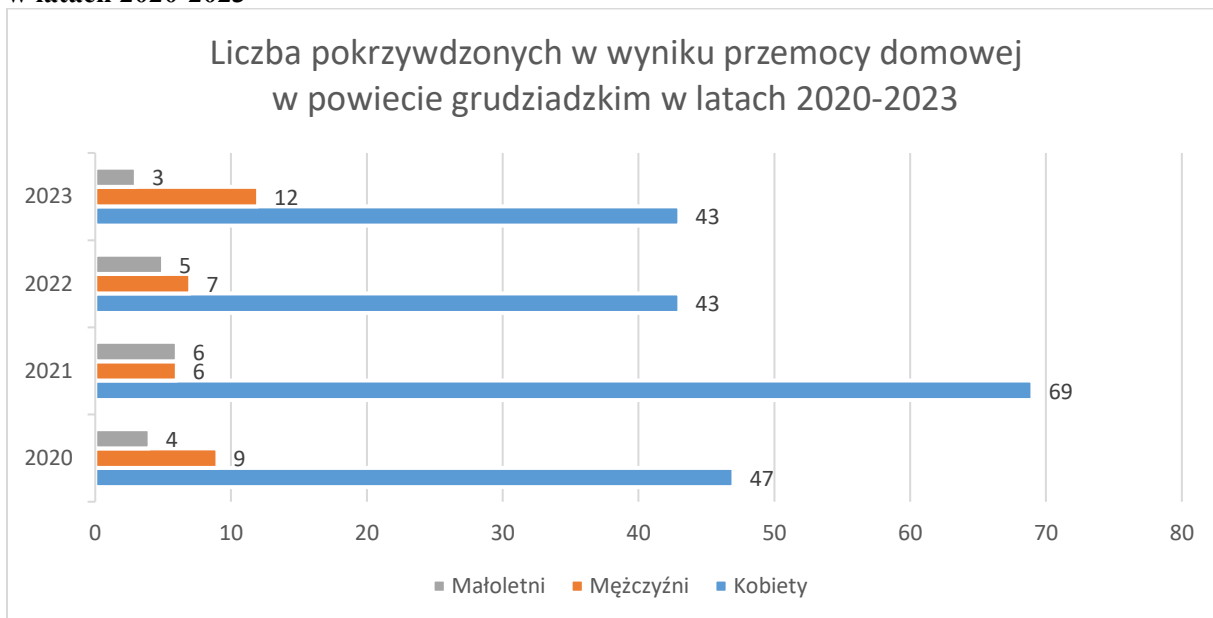
Powyższe zestawienie obrazuje porównanie ogólnej liczby interwencji Policji w środowisku domowym do liczby interwencji Policji w środowisku domowym zakończonych wszczęciem procedury „Niebieskie Karty.” Na 1852 interwencje przeprowadzone przez Policję w latach 2020-2023 na terenie powiatu grudziądzkiego 239 zakończyło się sporządzeniem przez funkcjonariuszy Policji formularza Niebieskiej Karty, co stanowi 13% ogółu interwencji. W badanym okresie na terenie powiatu grudziądzkiego ogólna liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w roku 2020 wyniosła 56, w roku 2021 - 77, roku 2022 i 2023 - 53. Powyższe dane przedstawiają dane dotyczące zgłoszeń dokonanych tylko w czasie interwencji Policji.

Według prowadzonych przez Policję statystyk dotyczących sprawców przemocy domowej i osób doświadczających przemocy domowej na terenie powiatu grudziądzkiego, osobami najczęściej doświadczającymi przemocy są kobiety, natomiast sprawcami przemocy są głównie mężczyźni.

Wykres nr 1

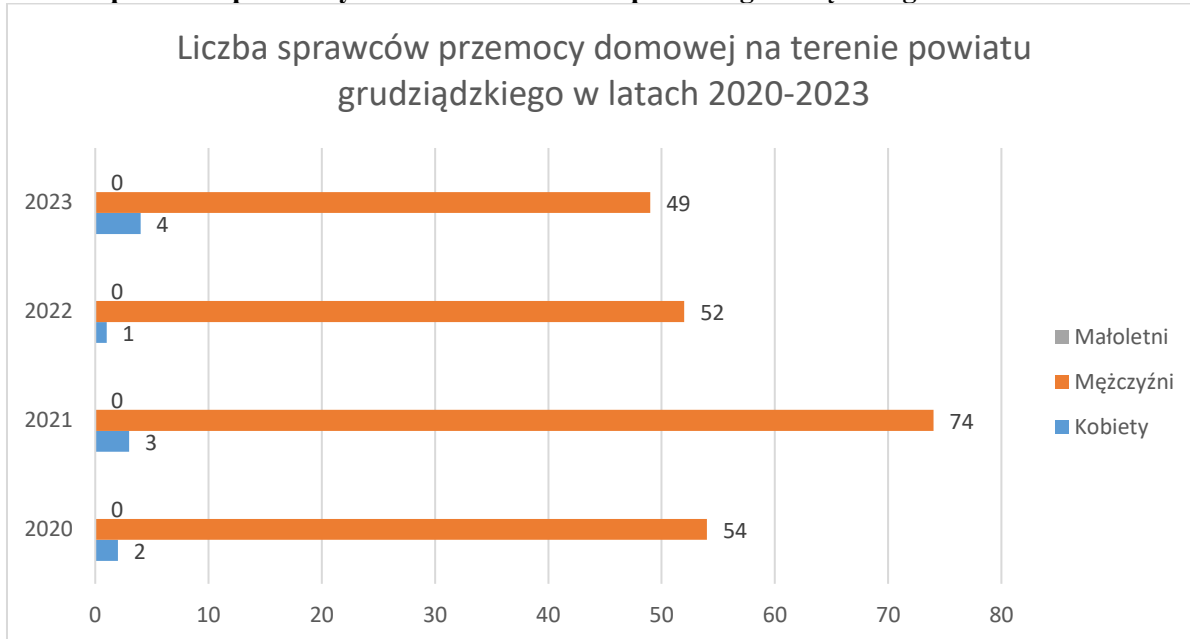
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej na terenie powiatu grudziądzkiego w latach 2020-2023

Źródło: Dane z Komendy Miejskiej Policji w Grudziądzu

Wykres nr 2

Liczba sprawców przemocy w rodzinie na terenie powiatu grudziądzkiego w latach 2020-2023.

Źródło: Dane z Komendy Miejskiej Policji w Grudziądzu

Ważnym wskaźnikiem są również dane dotyczące przemocy w rodzinie przekazane przez Prokuraturę Rejonową w Grudziądzu, które dotyczą całego obszaru działania tej instytucji, tj. pięciu gmin powiatu grudziądzkiego (Grudziądz, Łasin, Rogóźno, Świecie nad Osą, Gruta) jak i terenu miasta Grudziądz oraz dane przekazane przez Prokuraturę Rejonową w Wąbrzeźnie (dla terenu Gminy Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński), które wskazują na ilość czynów zgłoszonych z art. 207 Kodeksu Karnego. Artykuł ten dotyczy karania osób, które znęcają się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, bądź nad osobą nieporadną ze względu na wiek, stan psychiczny lub fizyczny.

Tabela nr 7

Liczba zgłoszonych spraw dotyczących art. 207 kk do prokuratury w latach 2020-2023

Lata	Dotyczy czynów z art. 207 kk	
	Liczba zarejestrowanych spraw	Liczba spraw zakończonych sporządzeniem aktu oskarżenia
2020	189	38
2021	176	37
2022	173	51
2023	154	44

Źródło: Dane z Prokuratury Rejonowej w Grudziądzu i Prokuratury Rejonowej w Wąbrzeźnie

Powyższe zestawienie wskazuje, iż liczba zarejestrowanych spraw dotyczących przemocy domowej zgłoszonych do prokuratury znacznie różni się od liczby spraw zakończonych sporządzeniem aktu oskarżenia kierowanego do sądu. Dane te wskazują, iż zjawisko przemocy jest często trudne do udowodnienia, a sami pokrzywdzeni często rezygnują z podejmowanych zgłoszeń.

Z przeprowadzonej analizy danych wynika, iż na terenie powiatu grudziądzkiego występuje przemoc domowa. Doświadczają jej głównie kobiety i dzieci. Problem przemocy domowej, w większości gmin ulega nasileniu, bądź utrzymuje się na tym samym poziomie. Osoby dotknięte przemocą domową rzadko decydują się na podjęcie radykalnych kroków w celu zmiany swojej sytuacji.

3. CELE I STANDARDY PROGRAMU

Celem głównym Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie grudziądzkim na lata 2024-2030 jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez użycia przemocy.

Standard prowadzenia programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową obejmuje:

- 1) zmianę przekonań odbiorców programu korekcyjno-edukacyjnego dotyczących stosowania przemocy domowej;
- 2) powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy;
- 3) rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych;
- 4) zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy;
- 5) wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania;
- 6) poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej;
- 7) kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej;
- 8) uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za użycie przemocy;
- 9) uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU KOREKCYJNO-EDUKACYJNEGO DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w powiecie grudziądzkim na lata 2024-2030 wpisuje się w ramy systemu przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie grudziądzkim. Priorytetem w realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego jest bezpieczeństwo osób doznających przemocy. Oznacza to, że wszelkie działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc są podporządkowane zapewnieniu ochrony, bezpieczeństwa, autonomii i dobra osób krzywdzonych.

Program korekcyjno-edukacyjny jest formą oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową w celu nauczania ich samokontroli, kształtowania postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Osoby stosujące przemoc często starają się znajdować uzasadnienie, usprawiedliwienie dla aktów przemocy. Szczególnie dotyczy to zaprzeczania własnej odpowiedzialności za wyrządzone szkody i obarczania odpowiedzialnością osoby doświadczającej przemocy.

Założenia programowe są oparte na aktualnym stanie wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej, z którego wynika m.in., iż:

- przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla sprawcy;
- przemoc domowa jest tolerowana i wzmacniana przez postawy i poglądy wielu ludzi, często zakorzeniona jest we wzorach postępowania przekazywanych pokoleniowo;

- przemoc domowa jest szkodliwym i raniącym nadużyciem siły i władzy oraz dążeniem do kontrolowania małżonki/małżonka, partnerki/partnera, dziecka lub sytuacji rodzinnej;
- można nauczyć się niestosowania przemocy, przekonania, iż nigdy nie należy się godzić na przemoc;
- stosowanie przemocy w żadnym przypadku nie może być usprawiedliwiane stwierdzeniem, że było skutkiem prowokacji ze strony osoby doznającej przemocy;
- korzenie przemocy domowej tkwią w stereotypach kulturowych i obyczajowych dotyczących płci, rasy, orientacji seksualnej, które usprawiedliwiają dyskryminacje jednostek i grup społecznych;
- stosowanie przemocy jest wyborem, za który osoba ją stosująca ponosi odpowiedzialność moralną i prawną.

5. ZWARTOŚĆ PROGRAMU I SPOSOBY REALIZACJI

1. Zasadnicze treści merytoryczne programu:

- 1) **edukacja** - mająca dostarczyć informacji dotyczących dynamiki, etiologii i procesu powstawania wzorców zachowań z użyciem przemocy;
- 2) **praca nad zmianami behawioralno-poznawczymi** - stwarzająca możliwości, zmiany dotychczasowego sposobu myślenia i zachowań w relacji z osobami bliskimi przy uwzględnieniu takich wartości jak: szacunek i życzliwość wobec osób bliskich;
- 3) **rozpoznawanie i zmiana systemu przekonań i postaw osobistych** - ćwiczenie nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania w grupie, obserwacja i refleksje dotyczące osobistego systemu przekonań, postaw, które wzmacniają stosowanie przemocy. Właściwe jest promowanie wartości i postaw, które stanowią konstruktywną alternatywę do przemocowych wartości i postaw.

2. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową prowadzony jest w następujących formach:

- 1) **konsultacje indywidualne oparte na rozmowie z uczestnikiem** obejmujące sporządzenie rozpoznania diagnostycznego uczestnika, zawierającego okoliczności skierowania /przystąpienia do programu, nazwanie problemu i określenie dotychczasowych zachowań przemocowych, aktualną sytuację rodzinną i zawodową, cechy osobiste istotne dla pracy korekcyjnej;
- 2) **grupowe zajęcia korekcyjno-edukacyjne** – uczestnicy uczą się prawidłowej komunikacji i wyrażania emocji w sposób asertywny, prawidłowych zachowań wobec dzieci, współmałżonka/ki, partnera/ki i innych członków rodziny. Uczestnicy poprzez udział w ćwiczeniach, treningach mają możliwość nabywania zachowań prospołecznych.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową może być realizowany zarówno w formie zajęć grupowych, w formie mieszanej (indywidualnie i grupowo) bądź zajęć indywidualnych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową będzie mógł być prowadzony z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiającym porozumiewanie się na odległość.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu w porozumieniu z bezpośrednim realizatorem oddziaływań określa zakres tematyczny programu, formy i metody pracy, łączny czas trwania programu, częstotliwość spotkań, harmonogram zajęć, sposób i częstotliwość ewaluacji programu oraz monitorowania zachowań uczestników, a także inne niezbędne założenia zgodne z corocznymi zaleceniami Wojewody Kujawsko-Pomorskiego dotyczącymi organizacji i finansowania programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w województwie kujawsko-pomorskim.

6. ADRESACI PROGRAMU

1. Adresatami Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie grudziądzkim na lata 2024-2030 są osoby mieszkające na terenie powiatu grudziądzkiego, które uznają fakt stosowania przez nich przemocy we własnej rodzinie.

2. Uczestnikami programu mogą być:

- osoby kierowane przez Zespoły interdyscyplinarne na wniosek Grup diagnostyczno-pomocowych;
- osoby kierowane przez sąd, skazane za przestępstwo przeciwko rodzinie ze stwierdzeniem stosowania przemocy, korzystające z warunkowego zawieszenia wykonywania kary pozbawienie wolności;
- osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do programu dobrowolnie.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się udział w programie osób spoza powiatu grudziądzkiego.

3. Uczestnictwa w programie odmawia się osobom uzależnionym od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych z wyłączeniem osób, które zakończyły program psychoterapii uzależnień.

7. WARUNKI UCZESTNICTWA W PROGRAMIE

Warunkiem przystąpienia i uczestnictwa w Programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową w powiecie grudziądzkim na lata 2024-2030 jest:

- 1) uznanie przez skierowaną osobę faktu stosowania przemocy we własnym środowisku domowym;
- 2) uzyskanie pozytywnej kwalifikacji do programu, wskazującej na posiadanie przez kandydata do programu właściwej motywacji do zmiany;
- 3) systematyczna obecność na zajęciach;

- 4) bezpieczne oraz zgodne z zasadami współżycia społecznego zachowania w takcie uczestnictwa w zajęciach;
- 5) wyrażenie zgody na:
  - przetwarzanie danych osobowych pod kątem wymiany informacji między instytucjami zajmującymi się pomaganiem rodzinie uczestnika programu,
  - kontakt osób prowadzących program, z rodziną uczestnika (osobami doświadczającymi przemocy),
  - monitoring funkcjonowania uczestnika w relacjach rodzinnych po ukończeniu uczestnictwa w programie - do 3 lat po zakończeniu zajęć.

Szczegółowe zasady uczestnictwa zostaną zawarte w kontrakcie spisany przez trenerów programu z uczestnikiem zajęć.

8. REALIZATOR PROGRAMU

Realizatorem Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie grudziądzkim na lata 2024-2030 jest samorząd powiatu grudziądzkiego, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu.

Bezpośrednimi realizatorami programu będą osoby wyłonione w drodze zapytania ofertowego, uprawnione do prowadzenia programu, spełniające wymogi formalne określone Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 r. poz. 1163).

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową należy do zadań w zakresie administracji rządowej realizowanych przez powiat.

Zgodnie z art. 6. ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, z późn. zm.), środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa.

Wydział Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego określił zasady otrzymywania dotacji z budżetu państwa na prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

10. CZAS I MIEJSCE REALIZACJI

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową będzie realizowany w latach 2024-2030. Zajęcia będą odbywały się w zasobach lokalowych powiatu grudziądzkiego. Przy realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w tym samym miejscu, w którym udziela się pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, należy zadbać o bezpieczeństwo osób doznających przemocy.

11. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

W trakcie trwania edycji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową na bieżąco będzie prowadzony monitoring pod względem przydatności i efektywności programu oraz obecności zakwalifikowanych uczestników na poszczególnych spotkaniach, zajęciach. Monitoring będzie polegał również na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych edycji programu korekcyjno-edukacyjnego.

Program będzie podlegał ewaluacji w oparciu o pozyskane dane podczas monitoringu. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, w oparciu o:

- opinię trenerów prowadzących program o funkcjonowaniu każdego uczestnika programu, która w zestawieniu z rozpoznaniem diagnostycznym uczestnika, będzie źródłem informacji o zmianach w funkcjonowaniu osób biorących udział w programie korekcyjno-edukacyjnym;
- współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, członkami grupy diagnostyczno-pomocowej (właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania uczestnika programu), kuratorami oraz w miarę możliwości rodzinami w celu zgromadzenia informacji na temat funkcjonowania uczestników programu po jego zakończeniu.

Realizacja monitoringu i ewaluacji prowadzona będzie do 3 lat po zakończeniu programu.

ZAKOŃCZENIE

Zakłada się, że realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie grudziądzkim na lata 2024-2030 przyczyni się do zmniejszenia zjawiska przemocy na terenie powiatu grudziądzkiego poprzez powstrzymanie osób stosujących przemoc domową przed dalszym jej stosowaniem oraz nabycie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Powyższe wpłynie na poprawę bezpieczeństwa osób doznających przemocy i ich rodzin.

Program korekcyjno-edukacyjny jest dopełnieniem działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Realizacja programu poszerzy możliwości pomocy osobom uwikłanym w sytuację

przemocy w rodzinie. Kompleksowe udzielenie pomocy, zarówno osobom doświadczającym przemocy jak i osobom stosującym przemoc, oceniane jest jako najbardziej efektywne i w większym stopniu pomoże przyczynić się do zaprzestania stosowania przemocy domowej.

Istotne jest, aby system przeciwdziałania przemocy domowej oparty był na współpracy ludzi i środowisk zawodowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej na terenie powiatu grudziądzkiego.

Spis tabel i wykresów**str.**

Tabela nr 1. Liczba osób dotkniętych przemocą domową w powiecie grudziądzkim w latach 2020-2023.....	3
Tabela nr 2. Liczba osób stosujących przemoc domową w latach 2020-2023.....	4
Tabela nr 3. Formy przemocy najczęściej zgłaszane do ośrodków pomocy społecznej w latach 2020-2023.....	4
Tabela nr 4. Ilość Niebieskich Kart, która wpłynęła do Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2020-2023.....	6
Tabela nr 5. Ilość Niebieskich Kart prowadzonych przez Zespoły Interdyscyplinarne w latach 2020-2023.....	6
Tabela nr 6. Liczba interwencji Policji przeprowadzonych na terenie powiatu grudziądzkiego w latach 2020-2023.....	7
Tabela nr 7. Liczba zgłoszonych spraw dotyczących art. 207 kk do prokuratury w latach 2020 -2023.....	9
Wykres nr 1. Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej na terenie powiatu grudziądzkiego w latach 2020-2023.....	8
Wykres nr 2. Liczba sprawców przemocy w rodzinie na terenie powiatu grudziądzkiego w latach 2020-2023.....	8

PRZEWODNICZĄCY RADY

/-/ Krzysztof Klonowski